

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELBŐLŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Neo-irodalmi kongresszus...

(In.) Mint hogy a kulturtörténet ugysem fog megemlékezni róla, — érdemszerinti méltatása a napilapokba kívánkozik. A napokban ugyanis irodalmi és művészeti kongresszust tartottak Budapesten, melyen a kulturfőnövényes nemzeti konszolidáció tanácskozott és irányelveket szabott, hogy a zöld posztóval bevont és fehér abroszos asztalok mellől programot adjon a szellemi kultúra fejlődés-menetének... A kongresszusnak tehát minden kis mozzanatából kiütözik a hivatalos jelleg és ezt az irodalmi és művészi élet leghivatottabb tényezői sem vonhatják kétségbe, annál kevésbbé, mert legnagyobb részük meg sem jelent a tanácskozáson.

Ha jól emlékszünk, a „Pesti Napló” vagy „Pesti Hírlap” vasárnapi melléklete a kongresszus elnökségéről jól sikerült csoport-fényképet közölt. A vezéregyéniségek között mindössze három ismerős arcra bukkantunk, ezek azonban mindent megmagyaráznak. Az elnöki emelvény közepén Ugron Gábor volt belügy-miniszter s jelenleg neo-demokrata képviselő közismert alakja ékeskedik, mint *egyedül-hivatott* kongresszusi elnök. Tudomásunk szerint eddig még nem tűnt fel irodalmi vagy művészi téren, versírással, festészettel és szobrászattal sohasem foglalkozott, nevét a legújabb irodalmi lexikonok is kifelejtették s csak úgy mellékesen jegyezzük meg, hogy nem tartozik a szimpadi szerzők rendkívül nagyszámu csoportjához. Egyik oldalán Rákosi Jenő gönyed, aki még sohasem maradt el csoport-képről, ha valahol gyűléseztek, banketkeztek és jubiláltak. Utóvégre is a „Pesti Hírlap” sokat emlegetett *doyenjének* már hat év óta tart a nyolcvan esztendő jubileuma s egy neo-irodalmi kongresszus elnöki asztalához épügy hozzátartozik, akár a revíziós serleg felavatásához, vagy a csepeli kikötő megnyitó ünnepéhez... A harmadik tényező, aki az elnöki asztalnál szemlélődik, Heltai Jenőnek hívják. Ő az irodalmi osztály nagyrahivatott elnöke. Koszorus költő és vérbeli író, aki többek között a *Tündérlaki lányokat* írta és nevének országos dicsőséget szerzett azzal a népszerű kuplé-röfrénnel, melynek *„Mert a Berta nagy liba, sokat jár a moziba”* kezdetű sorai a pesti csikágóban s a Barokaldi környékén nem csekély népszerűsége emelkedtek...

Az irodalmi és művészi kongresszus elvi jelentőségű határozatokat hozott s ezekben körvonalazta mindazokat az elveket s módoszatokat, melyek a jövő fejlődés irányát meghatározzák... Röviden szólva: magyar irodalom sorsáról Heltai Jenő döntöttek olyan helyen, ahonnan a Komáromi Jánosok, Móricz Zsigmondok, Szabó Dezsők, Zilahy Lajosok, Sik Sándorok és Harsányi Kálmánok hiányoztak. A „Szinházi

Élet” intimpista-rovatából közismert Fészek-clubban tanácskozások folytak a vidéki irodalom és művészet irányításáról, méghozzá olyan miliőben, hová a vidéki írók és művészek meghívót sem kaptak... Mi senki emberfiának nem akarjuk a jószándékait sértegetni, sőt azt is megengedjük, hogy a kongresszuson egy-két igazi író vagy művész is részt vett, — azt azonban kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy a szóban forgó kongresszus nem más, mint a *New-York kávéház és Fészek club törzssztaalainak neo-irodalmi kiadása.*

Száz év előtt a Kazinczy Ferencek, Kölcseyek és Bessenyei Györgyök szabtak irányt az irodalmi fejlődésnek: ma liberális képviselők és Fészek-beli törzstagok igyekeznek egy önmagát kiélt és művésziileg teljesen enervált korszakot feltámasztani. A liberális dekadencia szerencsés ki-

mulása után, mikor a fiatal magyar tehetségek egész nagy tábora várja a vérbeli vezért, aki ugyan új utakon, de a nemzeti kulturtörténet szent tradícióinak érvényesítésével teremtsen meg az irodalmi és művészi reneszánszt, — ebben a vajdó korban megjelenik a Fészek-club „koncentráló” szelleme és különféle politikai nyilatkozatok neo-liberális tömegén keresztül odaállítja példaképül — hogy mást ne említsünk — Heltai Jenőt... Azt a Heltai Jenőt, aki az erkölestelen bohózatok levitézlett korának egyik jellegzetes típusa volt, aki a zsidó orfeum-költészet ál-szentimentális vers-strófiáin kívül minden „tehetség”-ét a „Babám lencséje” és egyéb kuplé-malacságok sikamlós fidiusz-poézisében érvényesítette... Akik azt hiszik, hogy irodalmi és művészeti kulturánkat Fészek-beli gyűlésekkel, Rákosi-féle pohárköszöntőkkel, Heltai-zsánerű kuplé-irányítással, vagy akár

rajz- és dalbiológiai intézetek felállításával elébbre lehet vinni, — azok tárgyi tévedésben vannak. Ha még egyszer kísérletet tesznek a decentralizációs törekvések elfojtására s a New-York kávéházat teszik meg irodalmi zsidó-gócponttá, úgy a megértésre és irányításra váró magyar tehetségek végképen elkallódnak s ebből az eltespedésből nem lesz több feltámadás...

Mert értsük már meg egyszer, hogy az irodalom és művészet nemzeti szempontból annyira fontos újraéledése nem az előregedett liberálisizmus másodvirágzásától, nem a Heltai Jenőktől és nem a neo-irodalmi kongresszusok határozataitól, hanem annak az egészséges, keresztény-nemzeti közszellemnek megjelentetésétől függ, mely lehetővé teszi, hogy az elnyomott zsenik és leszorított tehetségek kitermelhessék értékeiket a lelki feltámadásnak nagyra-hivatott nemzeti programjában.

Több száz szótöbbséggel Hoovert választották meg az Egyesült Államok elnökének

Hoover 445, Smith 87 elektort kapott -- Február 14-én lesz a formális elnök választás

Budapest, november 7. Newyorki jelentés szerint az Egyesült Államok elnökévé Hoovert választották meg. A formális elnökválasztást az elektorok január 14-én tartják meg.

Az elnökválasztás végleges eredménye az, hogy Hoovernek 445 és Smithnek csak 87 elektora van.

Hoover megválasztása az Egyesült Államokban, ahol óriási népszerűségnek örvend, nagy örömet és meglepődést váltott ki s benne az

Uniónak nemcsak gazdasági, de minden más tekintetben is a legteljesebb felvirágoztatóját tekintik.

Az amerikai elnök választás

Az Egyesült Államok alkotmánya értelmében minden negyedik év november hónapjának első keddjén szavaznak le az Unió negyvennyolc államának választói, hogy kiküldjék azokat az elektorokat, akik azután megválasztják az Egyesült Államok elnökét.

Az elnök megválasztása tehát nem közvetlenül történik, hanem választási megbízottak, az úgynevezett elektorok útján.

Mindegyik állam polgárai annyi elektort választanak, ahány szenátort és kongresszusi képviselőt küld be államuk a washingtoni parlamentbe. A kongresszusi képviselők száma tudvalevően attól függ, hogy mennyi lakosa van az illető államnak. A washingtoni képviselőház összesen 435 képviselőből áll. A szenátusban minden államot, tekintet nélkül az állam területére és lélekszámára, két-két szenátor képvisel, úgyhogy az Egyesült Államoknak összesen kilencvenhat szenátoruk van a negyvennyolc állam után. Az elektorok száma tehát jelenleg ötszázharmincegy.

Ez az ötszázharmincegy elektor ül össze ezután

a megválasztásukat követő év január hónapjának második hetén,

hogy titkos szavazással megválasztás az elnököt ama jelöltek közül, akiknek nevében az elektorok megválasztása történt. Most tehát január tizennegyedikén fog végbementi Washingtonban az elnökválasztást.

Ez a választás valóban csak formalitásnak mondható, mert hiszen az elektorok a saját pártjuk jelöltjére szavaznak. Mint hogy az elnök megválasztásához abszolút többség kell, az a jelölt, akinek kétszázhatvanhat elektora van, már megválasztottnak tekinthető.

Hoover elnök pályafutása

Hoover 1874 augusztus tizedikén született West Branch quaker-falucskában, ma tehát ötvennégy éves. Atyja egy szegény kovácsmunkás, korán meghalt és a kis Herbert hét éves korában egyedül maradt a világon és bár apai nagybátyja szegénységétől tellően támogatta, Herbertnek tizenhárom éves korában már magának kellett kenyeret keresnie. Kertészetben dolgozott, kifutó-inas volt, de tehetsége és tudásvágya nem hagyta megbékélni ezzel a sorssal. Beiratkozott egy esti iskolába, tanfolyamokra járt, éjjeli tanulások után vizsgázott, ugyanarra, hogy 1891-ben felvették a Stanford-egyetemre. A földtani és bányászati

kar hallgatója lett és hihetetlen kitartással 1895-ben megszerezte a diplomát.

Bányamunkásból bányaosztály vezető

Alig száradt meg oklevélén a pecsét, máris állami megbízatást kapott, hogy bányakutatásokat végezzen Kaliforniában, Coloradóban és Uj Mexikóban. Feladatának sikerrel tett eleget, mire 1897-ben Ausztráliába hívták meg ugyancsak bányakutatásra. Ekkor már olyan nevet szerzett magának, hogy 1900-ban a kínai kormány szerződött le és a kínai kereskedelmi minisztérium bányaosztályának vezetését bízta rá. Itt Kinában nyilatkozott meg azután első ízben Hoover páratlan szervező-képessége. A boxerlázasadás alatt ugyanis hirtelen elhatározással ő vette kezébe a lázadástól sújtott területek élelmezését s ő irányította a szorongatott európaiak megmentésére irányuló akciót. Kinából 1902-ben tért vissza Amerikába, ahol csakhamar a legnagyobb bányavállalatok vezető főmérnöke lett.

Az antan: élelmező diktátora

A különböző bányavállalatok képviselőiben Hoover igen gyakran megfordult Londonban s a világháború kitörése is itt érte. Az amerikai kormány felszólítására megszervezte ekkor a háborus államokban rekedt amerikaiak hazaszállítását. Rövid néhány hónap alatt százhatvanezer honfitársát rakta hajóra és küldte haza Európából, ahol már megkezdődtek az élelmezési nehézségek. Az antán, melynek vezetői nem feledkeztek meg Hoover kínai működéséről, megkérték ekkor, hogy vállalja a szövetséges államok élelmezésének ügyét. Hoover először

Ára 12 fillér

Belgiumban, majd Északfranciaországban élelmészeti diktátor lett.

Később elnöke lett a Wilson által kezdeményezett szövetségesközi élelmészeti tanácsnak.

Amíg Hoover ezzel a háborús működésével csak a velük ellenséges államokat kötelezte hálára, addig a világháború befejezése után kifejtett tevékenységét minden kesernyés mellékiz nélkül mi is legnagyobb elismerésben részesíthetjük. A világháború teljesen aláásta Európa gazdasági életét s különösen a legyőzött országokat már-már éhínség fenyegette. Hoover, mint a fegyverszünet után alakult szövetségesközi legfelsőbb gazdasági tanács elnöke, nagy humanizmussal és pártatlansággal kezdett dolgozni a világszerte mutatkozó bajok elhárításán. Európa legnagyobb jótévedője lett azzal, hogy 1919 őszén közel hétszázmillió dollár értékben szállított élelmiszert oda, ahol szükségét szenvedtek. Különösen a csecsemőkért és gyermekekért tett sokat. Emlékezzetek az az akció, amelyet a tifusztól sújtott Románia és Lengyelország, továbbá az éhező Oroszország felségítésére végzett.

Hoover Harding ellen

Amikor 1920 vége felé visszatért az Egyesült Államokba, mindenütt hősként ünnepelték. Barátai már ekkor őt akarták megválasztani az Egyesült Államok elnökévé, de a szavazatok többsége Hardingé lett, aki sietett Hoovert kinevezni kereskedelmi miniszternek. Hoover ebben a pozíciójában is pártatlan tehetségnek bizonyult. Legelső dolga volt, hogy bevonta az érdekképviseleti szerveket tárcája ügyeibe. A gazdasági tényezőkkel egyetértés-kában is -Hé

ben fogott azután hozzá a termelés standardizációjához. Hoover ezzel iskolát csinált az egész világon s az amerikai ipar új rendszerét Európa is kénytelen követni. Csak jellemzősül hozzuk fel, hogy amíg Hoover előtt például az amerikai téglagyárak hatvanféle téglát készítettek, addig most már csak négyfélé; régebben nyolcvanféle aszfaltot, ma csak kilencfélé; ezerháromszázötvenegyfélé szövetet, ma csak négyszázkilencvenhatfélé, negyvenféle cipőt, ma csak kilencfélé s így tovább.

Az amerikai iparnak ebből a termelési egyszerűsítésből folyó megtakarítását 225 millió dollárra becsülik. Törvényt hozott Hoover a rádióra, a légiforgalom fejlesztésére, új esaternák építésére, a halastavak és erdők megóvására, úgy, hogy kereskedelmi minisztersége Amerika gazdaságtörténelmének legnagyobb részében fejezetei közé tartozik. Nagy kampányt kezdett 1923-ban abban az irányban, hogy az amerikai gyár- és mezőgazdaság részére évtizedekre előreszólóan biztosítsák a nyersanyagot. Ez a kampány — mint ismeretes — a kaucsuk- és gumi-kérdésben élesen szembeállította az Egyesült Államokat Angliával.

A republikánus párt országos tanácsa 1924-ben Hoovert akarata ellenére elnöknek jelölte, de a kongresszus Dawes tábornok 682 szavazatot kapott. Coolidge felajánlotta neki a legfontosabb miniszteriumot,

a belügyi tárcát, de Hoover továbbra is megmaradt a kereskedelménél. A mostani elnökválasztás a kereskedelmi tárcá élén találta, de a korteskedés megindulásakor — mint ismeretes — lemondott állásáról.

A: emberbarát és a tudós

Hoover egész életében nagy szociális érzékű volt, hiszen azok az akciók, amelyeket vezetett, szociális jellegűek voltak. Az amerikai gyermekegészségügyi társulat 1922-ben elnökévé választotta meg s ebben a tisztségében Hoover, mint pártkülönbség nélkül elismerik, hatalmas munkát végzett.

Hoover ma a világ egyik legkitűnőbb bányamérnökének mondják, főképpen gyakorlati munkájára gondolva, de meg kell jegyeznünk, hogy Hoover, mint elméleti tudós is a vezető szellemek közé tartozik. Sok

geológiai munkát írt, leghíresebb közülök „A bányaművelés alapelvei” című, amelyet Amerikában tankönyvnek használnak. Nemesak szervezőképességét, hanem tudományos érdemeit is honorálta a „tudományos kutatás támogatására” alakult amerikai országos társaság”, a mikor 1925-ben Hoovert kérte fel elnökének. Hogy ez a társaság mit jelent, annak illusztrálására közöljük, hogy évenként huszmillió dollárt fordít tisztán tudományos kutatások támogatására.

Ez Hoover eddigi pályafutása, amelynek sikerben gazdag fejezetei még az amerikai politika évkönyveiben is feltűnnek. Hoover, mint hazája legnagyobb bányamérnöke és szervezőtehetsége, a politikában is megállta a helyét. Most már csak az van hátra, — mondják hívei, — hogy az elnöki székben is nagy legyen.

A főváros törvényhatósági bizottságának újjáalakításáról szóló javaslat vitája

A szoboszlai polgármester ügye a képviselőházban

Budapest, november 7. A Ház mai ülésén Walkó Lajos külügyminiszter betervezte az egyes külállamokkal való kereskedelmi viszonyaink rendezéséről, továbbá az Olaszországgal 1928 július 1-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután a Ház folytatta

a székesfővárosi törvényhatósági bizottság újjáalakításáról

szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Tury Béla szerint a javaslat alkotmányellenes, jogfosztó és konfiskálja a polgárság választójogát. A javaslatot nem fogadja el. Ernszt Sándor: A keresztény pártnak az az álláspontja, hogy ha a fővárosi reformjavaslat nem készül el idejében, akkor tartásuk meg a fővárosi választást a törvényes időpontban és

a reformot három év múlva léptessék életbe.

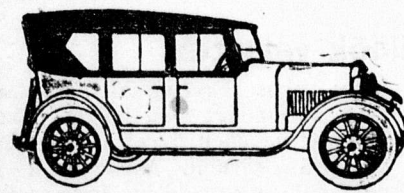
amikor az új mandátumok lejárnak. Jánossy Gábor a javaslatot elfogadja.

Friedrich István: A törvényhatóság minden tagja, még a kormány fővárosi pártja is

ellenozta a mandátumok meghosszabbítását.

Elismeréssel szól a fővárosi törvényhatóság életéről és az egyes bizottságok működéséről. A bizottságokat állandóan látogatják a tagok, serény munka folyik, noha még házszabályuk nincsen. Kérte a minisztert, hogy vonja vissza a javaslatot.

Ezután a vitát megszakították és a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt tartja a mai napirenddel.

Kocsik. Autómobili karosszériák. Duco fényezés minden színekben!
RIESZ HERIK
KOCSIGYÁR, DEBRECEN.

Őszi csemegék

Osísee hering ecetben, borban, mustárban, bouillonban remoulad és sápon gomba mártásban állandóan friss állapotban kapható. A szardíniák legkülönbözőbb fajtáit, franciát, portugált, olaszt a legnagyobb választékban tartunk raktáron. Oroszhal, göngyölthering filéhering a legfinomabb elkészítésben. Tonhal. Pisztráng, oroszhal lazac és hal előétel a legjobb minőségben a legolcsóbb áron.

Kontsek Géza k. r. t.

Attérve az interpellációkra, Guibics jegyző felolvasta a belügyminiszternek a nyugdíjas csendőrtiszt-helyettesek sérelméről H. Kiss Pál által előterjesztett interpellációjára adott választát, amelyet a Ház tudomásul vett.

H. Kiss Pál a népjóléti, belügyi és pénzügyminiszterhez interpellál a debreceni mélyfürás és a hajdusoboszlói gyógyfürás ügyében. Adatok tömegével tudná igazolni, hogy

a szabálytalanságok egész sora történt.

A debreceni mélyfürást nem szabad abbahagyni, hiszen a Nagyerdő kellős közepén tudósok és szakértők jelölték meg a fürás helyét.

A hajdusoboszlói gyógyfürást 1925-ben tárták fel és a pénzügyminisztérium száz évre a városra ruházta a kihasználás jogát. A város mindent meg is tett, de 1927 júniusában váratlanul szerződést kötött egy részvénytársasággal és annak adta át a fürást. De

a polgármester elmulasztotta a szerződés ideiglenes aláírását

és így 1928 januárjában újra kellett tárgyalni az ügyet és most már sokkal rosszabb feltételek mellett kötötték meg a szerződést. Nézzé át a belügyminiszter a számadásokat. A polgármester feltétlenül felelős, mert benn van a részvénytársaságban is. Hajdusoboszlón

külön párt alakult a város vezetésére iránt érzett undor alapján.

A képviselőtestület fegyelmet rendelt el a polgármester ellen és az erről határozó közgyűlésen maga a polgármester elnökölt.

Vass József népjóléti miniszter: Ennek az évnek tavaszán szakemberekkel vizsgáltattam meg a hajdusoboszlói fürdőt. A jelentés több pontban kedvezőtlen volt.

Május harmadikán új vizsgálatra utasítottam az alispánt. November 3-án megsürgtettem a jelentést, amit

mind a mai napig nem kaptam kézhez.

Felkiáltások az egységspárton: Hallatlan!

Vass József: Nem tudok tehát érdemleges választ adni, de mindenestre oda fogok hatni, hogy a helyzet megjavuljon.

Szicovszky belügyminiszter elismerte, hogy bizonyos mulasztás történt akkor, amikor Hajdusoboszló város a fürdő ügyében szerződést kötött a fürdő részvénytársasággal. A képviselőtestületet új tárgyalás kiírására utasította és megígérte azt is, hogy ha kell,

szakértőket bocsát a képviselőtestület rendelkezésére.

Tud azokról a visszaélésekről, amelyek történtek s ha így megy tovább, kénytelen lesz a legszigorubb eszközökhöz folyamodni, mert a közügyek nem egyéni kényelemre, hanem lelkiismeretre vannak bízva. Ha kell, a legnagyobb szigorral és megtorlással jár el azokkal szemben, akik hibáztak. Az ülés ezután félháromkor véget ért.

Szőlőoltványok gyökerező hajtásúak, leg-icsóbban a fajtisztán, leg-icsóbban a **Kállósemjéni Szőlőtelep Rt.-nál KÁLLÓSEMJÉN.**
Kérjen árajánlatot.

Magyar ember, magyar héten
magyar árut vásárol.

Kulisszák világa

Tanulmányut a zöld erdő, gémeskut és kelő hold mögött, ahová nem lát a közönség szeme

Színházi ember vagyok. Az este is színházban voltam. Néztam a színpadot, ahol éppen holdas este volt. Oly élethű, mintha odahaza nézném a gyönyörű éjszakát. Ragyogó tiszta parasztház, előtte virágoskert, csupa most nyíladozó virággal, s hogy ez a falusi kép egészen teljes legyen, a gémeskut sem hiányzott, ott állt az udvaron, kicsit megroggyanva, féloldalt előredőlve. A színészek is éppen olyanok voltak, mintha csak odahaza látnám az egyszerű parasztembereket, akik közönségi tanácskozássra vagy bíróválasztásra készülődnek. A megszólalásig hű volt minden. A közönség extázisban tapsolt, veresre ütötték tenyerüket s vége-hossza nem volt a sok újrásnak.

„Felvirradt a színészeknek”

Felvonás után hátramentem a kis bejáróhoz a színészekkel beszélgetni. Közönség sohasem megy itt be. Ahogy fölmegegyek a lépcsőkön, az ajtónál, a lócán egy öreg munkás nyugodtan ül és pipál. Őt már rég nem érdeklí semmi, ami itt történik. Csöndesen köszön:

— Jó estét szerkesztő ur. Ma megint 12 óra lesz, mire hazaérek — mondja. Az asszony el sem hiszi odahaza, hogy mindig zsufozt ház van, ujrának mindent. A tavalyi rossz szezon után végre felvirradt a színészeknek.

Az ajtóban két színész áll és sordója a cigarettát. A folyosókon erősen kifestett alakok járnak fel-s alá. A jóbarátomra, akivel együtt ülünk minden nap a kávéházban, nem ismerem rá. Mikor megszólít, a nevetés fog el. Arca parasztpiros, nagy festékvonalak a szeme alatt s a szemöldöke is erősen ki van húzva szénnel.

Pár perc múlva megszólalnak a csengők s a rendező izgatottan kiabálja a folyosókon:

— Mehetünk, kérem!

A színpad mögött jelenésre vár két színész. Innen hátulról a színpad egészen más. Ezt persze a közönség sohasem látja. A lentről még gyönyörűen festő erdő itt egészen közelről csak egy nyomorult lap, amely oldalt van támasztva. A hátuljára kacagó női fejek vannak rápingálva, de most itt busulnak, mert nem ők vannak soron.

A diszletek mögött

Innen nézem tovább az előadást. Megfigyeléseimről beszámolok. Először is a diszletekről. A modern diszletfestés ma már nem valóságos erdőket, házakat akar, (szemben a naturalista színpaddal), hanem a tökéletes színpadi illúziót szolgálja. A templomokból csak néhány oszlop látszik, a hatás mégis nagy; a városokból csak egy kilátás s az egész perspektíva monumentális. A világi-tási effektusoknak kell most már emelni a hatást. Fölmegegyek a színház műtermébe. A csigalépcsőn pár lépés s már fönt vagyok.

Óriási nagy terem. Oldalt csőbrökben feloldott festékek, a sarokban mázólok kefék, méteres vonalzó, rajzólok pálcák. Ezekkel nem lehet aprólékosan dolgozni, csak nagy felületekkel. A padlón szanaszét hevernek a most készülő diszletek. Az íróasztalnál fehér munkaköpenyben méricskél a színház fiatal művész scénikusa, *Bercsényi Tibor*, akinek

megjelenésénél csak a tehetsége szimpatikusabb. Beavat a diszletelés titkaiba. Mennyi mindenre kell a figyelemnek kiterjedni, míg a diszlet elkészül. A diszletek szorosan alkalmazkodnak a színpadon lepergő cselekményekhez, sőt elősegítik a színész munkáját, hogy a jelenések hatását kellően ki tudja hozni. A tervező először szép színes aquarelleket készít s azután jön a méretezés, a maketok készítése. A maket a színpadon szereplő összes diszletek pontos méretezésű kicsinyített mása. Mikor ez mind elkészül, akkor lép akcióba a diszletfestő. A maketokat átmintázza a vászakra, s megkezdődik a kulisszafestés. Rááll a vászonra s a nagy, hosszú, széles cetetekkel megindul a munka.

A színpadra betett szobrok, oszlopok, fejek és egyéb domboru munkák mind papírmassából készülnek. Az elkészítési mód a lehető legegyszerűbb. A gipszbe öntött masszát spirítusz lakkfestékkel vonják be és csírizes papírréteget rakosgatnak belé. Ez a kassirozási művelet. Az az előnyük, hogy a papír rugalmas szilárdsága sokkal jobban ellentáll az ütődéseknek és a költözködéssel járó viszontagságoknak, mint más anyag.

Felkél a hold

Lent a színpadon megfigyelem a világitás hatását. A nézőtérben ülök egy gyönyörű kelő holdat látnak. Innen hátulról nézve így fest az egész: A vászon egyes helyeken ki van vágva, s vékony átlátszó selyemmel van pótolva. Ide rejtenek el egy kalapdobozhoz hasonló környilású szekrényt, amely zsinórral mozgatható, belül villanykörteekkel van ellátva. Ez a színpadi hold. Egy világitó ügyel rá, hogy jól működjön. A *Nilus* vetítőkészülék, melynek főalkatrésze három egymás mögött mozgó üveglemez, mely feketére van festve s hullámvonalak vannak belekarcolva s az a hivatása, hogy gyönyörűen hőmpölyögtesse a folyót, visszaadja a tenger hullámzását, vagy a zuhatag tajtékzó fehér vizesését, természetesen úgy, ahogy a világitó akarja. A bokrokon szentjános bogárkák csillogását látják lent a nézőtérben. Ez sem más, mint csoport kékre festett apró villany zseblámpák ki-bekapcsolása, ami a szentjános bogárkák villódzását mutatja. A hatás szenzációs — de csak lentről nézve.

Külön gázi a brekegésért vagy az ugatásért

Most jönnek a „kunsztok”. Minden színész még szíminövendék korában kiképzti magát valamilyen kunsztra. Egyesek fütyülnek, kukorékolnak, vagy torokból gurgulázzák a fülemile, pacsirta énekét, a rigó fütytét,

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Jeszenszky Andor** ur **Kossuth-utcai illatszertárából kiléptem s a Csapó-utca 58. szám alatt Kispostával szemben nov. 8-án illatszer, kötszerüzletet nyitok.** Tisztelettel kérem a n. é. közönség s jóismerőseim szives pártfogását. **Papp Lajos, Csapó-u. 58.**

Megnyilt! Megnyilt!

Benyáts cipőosztálya

Elsőrendű gyártmány.

Szolid áruk! Szolid áruk!

de vannak olyanok is, akik a békabrekegést, kutyaugatást utánozzák tökéletesen. Ezért természetesen külön gázi jár a művészeknek. Nem egyszer előfordul, hogy a színész, mint béka keresi meg aznap estére a gázsít. Ilyen kunsztos dolog az égháboru, a villámlás, a külső zaj, az ordító tömeg utánzása. Milyen szármalmas mindez innen hátulról. Két hatalmas fecsatorna csüng le a zsinórpadlás tetejéről. Fent ül egy munkás, mellette egy nagy kosár kő, amiket dobálva ereget le. Zuhanás közben a kövek odaütődnek a csatorna oldalához és kész a mennydörgés. Mindezt a munkás szabályozza. A villámlás imitálásához egész külön kis elektromos szerkezetű villanygép szolgál. Két szén-csucs hirtelen összeütődik, mire a pólusokon át kicsap a kékes láng s a közönség megborzadva látja a nézőtérben a siető istennyilát.

A lóbőr, mint ágyu és a vihargyár

Nagy malomkeréken ripsz selyemszallagok vannak átfeszítve s a kerék gyorsabb vagy lassabb hajtása tökéletesen kiadja a szél süvítő vagy az orkán dübörgő, félelmetesen jagató hangját. Így közelről egy egész kis egyszerű gép, ez gyártja a vihart. Az ágyulövés sem más, mint a kifeszített lóbőrre nagyokat ütnek fapörölyvel. Egy világitóra bízták ma estére a tűzérkedést s működését, mint külön felléptidíjat 10 pengőre becsülöm. A közeledő vonat zörgése, vagy összeütődés talán a legegyszerűbb. Két ember egy-egy láda összetört üveget leejt a földre, míg egy másik bádoglepkákat ütöget. A harmadik egy lazán összekötött vékony lécköteggel ütögeti a földet, ugyanekkor a mennydörgés is használják. A vonatközeledés smirglipapír és deszka segítségével történik. Az egyik kéz lassabban, a másik gyorsabban huzgálja s smirglipapírt a deszkán, hogy az lentről tökéletesen úgy hallatszik, mintha a dugattyukból kijövő gőz püfögne.

Ramlinger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyondolás.

Amikor „a tömeg ordít”

Még csak a künn ordító tömegre voltam kíváncsi. A nézőtérben, a közönségben ilyenkor megfagy a vér a borzalomtól. Pedig milyen semmisség ez is. A diszletezők mind összeállnak és dörmögve handabandáznak a színpad mögött. Ilyen hangok is hallatszanak, persze dörmögően: *Piac-utca 99. Kása lesz ma vacsorára, nem megyünk haza stb. . . .*

Ez az össze-visszahangzó dörmögés, kiáltás a külső zaj.

Egy hasadékon kinézek a közönségre. A színész épp a nagy áriát éneklí, mindenki lélekzetfojtva figyel. A világitó 15 mp.-ként csavargatja le a lámpákat. A színpadon alkonyodik. Leszáll az est csodálatos szomorúsága. A színpad mögött az utolsó jelenet szereplői állnak, várnak a végszóra. Szemben a sugó előrehajolva sugja a sorokat, de lassan, mert a szereplőknek nincs szükségük rá. Ma megy nyolcadzor a darab. Az éneknek vége, a nézőtérben felzúg a taps. A szereplők megállnak még, ujrátzni kell-e, aztán megint felhangzik a duett néhány bevezető üteme. A világitó visszacsavarja az alkonyatot, mert annak a duett végére szabad csak besötétedni.

Hölgyeim és uraim! Tessék gyönyörködni! Ez a színház! . . .

Székely Molnár Imre.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim

Az olcsó Maradékvasár és Textilraktár

Király-utca. 32 szám. Csak az udvarban

egész esztendőn át olcsón árusít.

Szenzációs olcsó árak mellett kaphatók

alant felsorolt cikkek:

méter 80 cm széles, sima

krém függönykelme vagy 6

drb tartós szép zsebkendő P 1.47

méter schifon vagy pamut-

vászon maradékokban vagy

3 drb pohártörő P 1.98

méter divatos voile vagy

színes etamin divatos min-

tákbán P 2.34

méter zefir v. kanavász v.

kittinó kékfestő v. 3 m. acél

erős - szürke öltönyanyag P 2.94

méter kittinó minőségű mosó

selyem csodás mintákban P 8.60

db 2 m hosszú, fehérített

kész lepedő v. 3 db dupla-

galléros színes férfiing . P 11.94

méter 140 cm. széles, diva-

tos férföltönyszövet hozzá-

valóval együtt P 26.88

Postai rendeléseket 33 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Ólomot vesz

lapunk kiadó-

hivatala

József kir. herceg-u. 16.

Mindenféle bel- és külföldi

**szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhöz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. szám.

Telefon zám: 4-49.

A piarista diákszövetség összejövele

A piarista diákszövetség november havi rendes összejövele a szokott fényes keretek között folyt le. A régi piarista diákok közül számosan vettek részt. Többek közt a következők: Bán József helyettes igazgató, dr. Kmetty Sándor, dr. Gyurácz Ferenc piarista tanárok, dr. Derekassy István máv. főorvos, dr. Pórszász Károly, dr. Gévay Béla, dr. Buczy Ferenc, dr. Halász László ügyvédek, dr. Tarján Oszkár Hév. felügyelő, dr. Székely Adorján gyógyszerész, Kardoss Géza szinigazgató, dr. Diczig Alajos kamarai titkár, vitéz dr. Fenyő Rudolf törv. jegyző és még számosan.

A meghitt társaság a késő éjszakai órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

A katolikus Leányclub műsoros délutánja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelen-tette a Hajdúföld, hogy a debreceni Boldog Margit Leányclub november-től kezdődőleg hetenként műsoros házi estélyeket rendez a bajtársi együttérzés ápolása céljából s ezen a club műkedvelő-tagjainak leg-értékesebb tagjait szólaltatja meg. Az első műsoros délután szerdán délután hat órakor kezdődött a Katolikus Otthon Kandia-utcai disz-termében, ahol Papp elnök vezetésével a club-tagok csaknem teljes számban megjelentek. Az össze-jövetelt személyes megjelenésével tisztelte meg Szent-Királyi Tivadarné, a Szociális Misszió Társulat köz-tisztelőiben álló elnöknője.

A rendkívül nívós és változatos műsor keretében dr. Rózsa Jenő ró-mai katolikus káplán a „Lélek fel-sőbbsege” címen magas színvonalú és gondolatokban gazdag előadást tartott, míg Veress Ivánka, a club vezetője Petőfi családi költészetéről értekezett nagy hozzáértéssel és tudással.

Az egybegyűlt közönség úgy a szereplőket, mint Papp Irma el-nőknőt lelkes ünneplésben részesi-tette.

Az Előörs

most megjelent 34-ik számában vi-téz Bajcsy-Zsilinszky Endre felelős szerkesztő Államosítja a diákszer-vezeteket? címmel írt vezércikkét. Foglalkozva a magyar ifjúság szer-vezkedésével és megállapítván, hogy a magyarság nagy nemzeti meg-mozdulásából alig maradt meg egyéb a magyar diákság szervezeteinél, közli, hogy bizonyos hivatalos ténye-zők — elsősorban a kultuszminiszter — részéről akció indult meg abban az irányban, hogy az ifjúsági szer-vezeteket fosszák meg országos jel-legűktől, ne tőrjenek többet az egyes fakultásokra terjedő egyesületeknél s minden ilyen fakultási egyesülés élére tanári vezetőt állítsanak. Ra-gyogó okfejtéssel magyarázza meg ennek az akciónak veszedelmes vol-tát s midőn tiltakozást jelent be el-lene a magyar jövőt munkáló ma-gyarság nevében, megdönthetetlen érvekkel bizonyítja be, hogy a meg-maradt magyar eleven erők elpusz-

titása előbb-utóbb borzalmasan fogja megbosszulni magát. Vukov Lukács a horvát helyzetről ír, Julier Ferenc ny. vk. alezredes Zrinyi Miklósnak Mátyás királyról való elmélkedését közli, Szabó Bertalan A születés és a halál statisztikája címmel cikkezik, Szabó Dezső Tavasz leveleiben a halottak napjáról ír költői szépségű cikket, Lendvai István verset közöl,

A Sajóból csizmát fogtak ki, amelyben oszlásnak indult láb volt

Miskolc, november 7. Kedden dél-előtt Sajócség határában a Sajó medréből a parton játszó gyere-kek egy csizmát húztak ki, amelyben

egy emberi lábnak erősen osz-lásnak indult maradványát ta-láltak.

A borzalmas leletet átadták a csend-

Borzalmas gyilkosság egy vagon káposzta áráért

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szer-dán reggel borzalmasan megcsönki-tott holttestet talált a demecseri szőlőskertek mögött az arra cirkáló császár, aki azonnal jelentést tett a demecseri csendőrségnek.

A nyomozás a jelentés megtétele után azonnal megindult s a csendőrség megállapította, hogy a holttest minden valószínűség szerint Koczián István jászárokszállási lakosé, aki káposztavásárlás miatt ment Demecserbe. November 6-án az áldozat megvásárolt egy vagon káposztát s annak az árát, mintegy

ezeröttszáz pengőt

fel is adta még aznap a kereskedő-nek s a vásárolt árut a vasuton ut-nak indította. Ő maga azonban nem utazott el akkor, hanem megvárta a reggeli vonatot. Este 6 órakor még többen látták a demecseri állomáson.

A csendőri nyomozás eddig azt állapította meg, hogy a gyilkos min-

den valószínűség szerint éjjeli szál-lást ajánlott fel a Demecserben nem ismerős Koczián Istvánnak s abban a hitben, hogy még nála van a több, mint ezer pengőnyi összeg, valami-lyen ürügy alatt kicsalta a legelőre és ott végzett vele borzalmas ke-gyetlenséggel. A megállapítás sze-rint ugyanis

a gyilkos több lejszecsapással csaknem leszelte az áldozat le-jét,

amelyet csak egy vékony bőrfosz-lány tartott s a holttest arcán és a teste többi részén is borzalmas se-bek voltak láthatók. A ruháit a gyil-kos kifosztotta, azonban izgalmban minden valószínűség szerint nem vette észre a szvetter alatt levő mel-lényét, amelynek egyik zsebében 100 pengőt még sikerült megtalálni.

A csendőrség a borzalmas gyilkos-ság ügyében a legnagyobb appará-tussal vezette be a nyomozást

Autókarambol a Vilmos császár uton

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szer-dán délelőtt autókarambol történt a Vilmos császár-köruton. A debreceni autóforgalmi rt. 50—076. rendszámu autótaxija gummidéfelet következtében neki szaladt egy a járda szélén álló teherkocsinak.

A karambol következtében a taxi eleje összetört, a teherkocsinak pedig az alsó karosszériája rongálódott meg. Kaufmann Aladár püspökla-dányi kereskedő, aki a taxiban ült, az arcán szenvedett kisebb sérülé-seket. A rendőrség a karambol ügyé-ben bevezette a nyomozást, annak a megállapítása végett, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenség miatt.

Megszökött a javító- intézetből és lopott

(A Hajdúföld tudósítójától.) A deb-receni rendőrség detektívjei szerdán elfogták a Rákóczi-utcai piacon egy 17 éves fiút, aki két pénztárcát lo-pott el. A rendőrség központi ügye-letén kihallgatták a fiút, aki elmond-ta, hogy az aszódai javítóintézetből szökött meg, ahol már 3 éve van. Szökése után gyalog le jött Debrecenbe. Itt csomagbordásból keresett pár krajcárt s ebből élelmezte ma-gát, míg az éjszakákat a város alatt levő földeken töltötte. Kihallgatás után a rendőrség őrizetbe vette a fiút és átkísértette a fiatakoruak bi-róságához, ahonnan visszakerül újra a javítóintézetbe.

A kincsesalmi házhelyek helyszini kiosztása

Debrecen sz. kir. város megvál-tási ügyében a város szabályozási vonalán belül megváltozott házhelyek közül a Kincsesalom elnevezésű ingatlanokból alakított házhelyek helyszini kiosztása folyó évi nevem-ber hó 9-én délelőtt 8 órakor, a Tor-másföld nevű ingatlanból alakított házhelyek helyszini kiosztása, ugyan-azon napon délelőtt fél 9 órakor és a Postakertből alakított házhelyek ki-osztása és helyszini bortokbaadása folyó évi november hó 9-én délelőtt 9 órakor a helyszinen kezdődik.

Felhívja a városi tanács az ezen ingatlanokból részesülő házhely-igénylőket, hogy a birtokbaadáson saját érdekében jelenjenek meg és az egyes parcellák megjelölésére alkalmas karókat hozzák magukkal. Debrecen, 1928. évi november hó 6-án. Városi tanács.

A rendőrség ügyel- eti szolgálata

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szücs György 68 éves debreceni kondás az egyik vendéglőben lerészegedett s a késő éjjeli órákban a színház előtt botránnyt csapott. A rendőr bevitte a központi ügyeletre, ahol őrizetbe vet-ték.

Kovács Mihály vértesi földmives vásárolni jött be Debrecenbe. A pénzét elitta, majd részegen koldult. A rendőrségen őrizetbe vették s meg-indult ellene a kihágási eljárás.

Henne és Etna folytonégo kályhák csakis a

Bészler és Dávid

vaskereskedésében kaphatók, a Kossuth-szobor mellett.

Magyar árut

P Á L F F Y-nál

vásároljon.

Kossuth-utca 7. szám. Telefon 16-94.

FŐISKOLA

A „SZEFE” táncos egybekötött műsoros délutánja

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete november 11-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel tartja meg a Ker. Nemzeti Liga (József kir. herceg-u. 16.) helyiségében táncos egybekötött műsoros délutánját, amelynek előkészítőit a száztagú rendezőbizottság fűrtadja, míg a vendéglátás élén a debreceni nacionalista társadalom és az erdélyi számfűzött magyarság legkiválóbb uriaszony tagjai állanak.

A meghívókat már kiküldötte az elnökség a hazafias közönségnek a székely diákok iránt érdeklődő tagjai címére, ha valaki tévedésből nem kapott volna meghívást, idevonatkozó igényét a SZEFE hivatalos helyiségében (Péterfia-u. 25.) sziveskedjék bármely nap délután 2-5-ig bejelenteni.

Az igen nagy érdeklődéssel fogadott délután sikerét előre biztosítja az is, hogy az esti órákig tartó tánc-hoz a zenét a „Csaba” zenekara szolgáltatja, míg a büffét és teát bensőségteljes családiasággal a háziasszonyok és a meghívott uri familiák vállalták magukra.

A tanítók „Gönczy” egyesületének műsoros estéje

A hajdumegyei tanítók egyesülete szerdán este az Arany Bika hangversenytermében minden tekintetben fényesen sikerült műsoros estét rendezett a Debrecenben felállítandó Tanítók Háza javára.

A megnyitóbeszédben Vasa J. Lajos kir. tanfelügyelő magasszarnyalású szavakkal mutatott rá arra, hogy miután mindannyian a tanítók áldozatos munkájának köszönhetjük a mai tudásunk alapját s miután ők ezért még tőlünk sohasem kértek semmit, most itt az alkalom, hogy hálánkat némiképen rójuk le azzal, hogy a tanítók gyermekei részére építendő Tanítók háza javára néhány tégla árát mi is adjunk.

A Hajdunánási Vegyeskar vitéz Maklár János nagyszerű és művészi vezetése mellett több számot énekelt, melyet a nagyszámú közönség öszinte és meleg tapsal honort. A műsor kimagasló száma volt.

Hoór-Tempis Erzsébet

nagyszerű éneke, mely a tőle megszokott kifogástalan előadás és művészi teljesítmény mellett ismét gazdagította sikereinek hosszú sorát. Finom énektechnikája és gyönyörű hangja szünni nem akaró tapsokra ragadta a közönséget.

Az iskola és családról gondolatokban gazdag, irodalmi magaslaton álló előadást tartott Rákos István királyi tanácsos, a tanítók orsz. elnöke. Azután a Piribauer-Szenes előnyösen ismert vonósnegyes játszott gondos kidolgozásban egy Schubert-vonósnegyes tételt olyan sikerrel, hogy ráadást is kellett adniok.

Ráthonyi Lajos kiváló szavalata után Simon István énekelt hatalmas, csengő baritonján néhány dalt, Jám-bor Lajos pedig hangulatos versét olvasta fel. A zeneszámokat Forrai István karnagy művészi együttesével, stílusosan kísérte zongorán. (—)

Az oláh régenstanács mégis Maniut szeretné kormányelnöknek

Ujabb fordulat a romániai kormányválság körül

Bukarest, november 7. Miután Titulescu Párisból táviratot küldött, amelyben közli a nemzeti parasztpárt vezetésével, hogy a koncentrációs kormányban csupán abban az esetben venne részt, ha a nemzeti parasztpárt hozzájárulna a koncentrációs kabinet megalakításához,

a koncentrációs kormány terve most már végleg meghiusultnak tekinthető,

minthogy Maniu, mint ismeretes, a leghatározottabban ellenzi a koncentrációs kormány alakítását. Beavatott körökben ma délelőli hírek terjedtek el, hogy a régenstanács Titulescu távirata után arra az elhatározásra jutott, hogy egyelőre

hivatalnokkormányt nevez ki, amelynek az lesz a feladata, hogy végrehajtsa az új választásokat. A választás eredménye után alakul meg azután a végleges kormány.

A régenstanács a hivatalnokkormányt csütörtökön nevezi ki,

miután előzőleg érintkezésbe lép Titulescuval, aki holnap reggel érkezik haza Bukarestbe.

Tegnap délután hat órakor a régenstanács magához kérte Maniut. A legnagyobb valószínűség szerint a tanácskozáson arról volt szó, miképp küszöbölhetné ki a Maniu-kormány megalakításának útjában álló nehézségeket, úgyhogy azután — ha Titulescu megérkezik — a válságot azonnal megoldhassák.

Egész Tiszántul résztvesz az olimpiai vivők szombati ünneplésén

Tömegesen jönnek bejelentések Biharból, Szabolcsból és Szatmárból

(A Fajduföld tud. sítójától.) Sport-események szombati ünneplésén az az érdeklődés, ami az olimpiai vivők szombati ünneplése iránt megnyilvánul. Ugy a vivőakadémiára, mint a bankettre tömegesen érkeznek részvételt bejelentések nemcsak Debrecenből, hanem a szomszédos vármegyéből, mint Biharból, Szabolcsból és Szatmárból. Nem csoda, hiszen ezt a világbajnokságot nyerő vivőgárdát több össze nem hozza ilyen komplett társasággá semmi-féle sportesemény. Ők együtt ma olyan látványt jelentenek, amilyenben többet részünk nem lesz. Közülük csak egynek a részvétele is zsfülésig megtöltené bármelyik külföldi verseny termét.

Derék vivőink meg is érdemlik, hogy velük szemben méltó módon nyilvánítsa Debrecen népe elismerését, háláját. Tegyük fogadásukat gyönyörű teljesítményükhöz méltóvá. A bevonulás utvonulán a pályaudvartól a Bikáig nyilvánuljon meg velük szemben Debrecen város közönségének vendégszeretete. Ha valaki, ők tényleg megérdemlik! Lo-

bogózzuk fel házaikat és fogadjuk őket úgy, hogy érezzék azt, hogy a trianoni határmenti Debrecen népe nem hálátlan azokkal szemben, akik a magyar névnek a külföld előtt becsületet szereztek.

Az ünneplés sorrendje a következő. Érkező november 10-én 18 óra 03 perckor a gyorsvonattal. Fogadtatás az I. oszt. váróteremben. Bevonulás kocsikon a Hunyadi és Piac utcákra az Arany Bikához. Este 7 órakor vivőakadémia a Bika dísztermében, ami 9 óráig tart. Utána háromnegyed 10 órakor a Bika üvegtermében diszvacso, ahol a club vezetősége szívesen látja és ezután meghívja a club barátait családtagjaikkal együtt.

Belépőjegyek a vivőakadémiára: 4 személyes páholy 14 P, I. r. állóhely 3 P, II. r. állóhely 2 P. Állóhely 1 P, Diákjegy 50 fillér. Jegyelvétel a Debreceni Első Takarékpénztárban dr. Végh Zoltánál, a club főpénztárosánál.

Fizessen elő a Hajduföldre

KALOR

s más ajta folyton egő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagykereskedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám.

Tóth Árpád meghalt

A magyar irodalomnak nagy gyász van. Tegnap éjjel budai lakásán hosszas betegség után meghalt Tóth Árpád s ez a néhány soros hír rideg valóságában nemcsak a modern magyar litteratura híveit üti szíven, de Debrecen városát is, amelynek fia volt!

A kitünő költő már hosszú évek óta betegeskedett, a gondos szanatóriumi ápolás azonban évről-évre visszaadta íróasztalának. Vagy egy fél éve előrehaladott tüdőbaja újra erőt vett rajta s azóta állandóan betegeskedett. Ujságíró is volt, de már nem tudott bejárni a szerkesztőségbe. Otthon fáradtan rendezte utolsó verskötetét sajtó alá, melyben a legújabb öt esztendő lírai termését gyűjtötte össze.

Tóth Árpád mindenkitől különböző, egyéni hangja nagy költője volt a modern magyar irodalomnak. Csofálatos mestere a magyar nyelvnek, virtuóza a formának, mely még életében klasszikussá tette líráját. Paszszív, mindenkitől elvonuló csendes ember volt, aki legjobban az íróasztala mellett érezte magát könyvei közt.

Nem volt tülekedő, harcos ember, a bánat, a sötét melancholia teltszavú énekesének született. Négy kötet vers: *A hajnali szerenád*, a *Lomha gályán*, *Az öröm illan s a most megjelenendő Lélektől a lélekig* marad utána, de ezek a könyvek a modern magyar líra legjára terméséhez tartoznak. *Hallatlan műgonddal, nagy kulturával dolgozott, úgy, hogy már első verseiben mint kész költő állt az olvasó elé. Állandóan tanult, kitünő ismerője volt egy a klasszikus, mint a régi magyar irodalomnak, a modern külföldi líra legkiválóbb alkotásait pedig csodálatos erővel és hűséggel fordította nyelvünkre.* Egyik kötet, amelyben műfordításait gyűjtötte össze. *(Örök virágok)* e nemben a legelső közé emelik. Mint író s mint műfordító is a magyar irodalom európai szintjét jelentette, aki a mult nagyjainak sorában is gyönyörűen képviseli a hallhatatlan magyar litteratura életterét.

Mint ember, csendes-szavú, szerény ember volt. Ha szemüveges fió, halvány arca feltűnt a pesti „Central” kávéházban, mindenki szeretettel köszöntötte az írók asztalánál Tóth Árpádot.

Halálát Tóth András, a kiváló debreceni szobrászművész, édesanyja, felesége Lichtmann Annus, nyolcéves kis lánya Eszter és sógora, Szigeti Jenő, a Csokonai-színház tagja gyászolják, de korai elmúltát nagy megfűtődéssel vette Debrecen irodalomkedvelő társasága is, melynek körében a költőnek rengeteg tisztelője volt.

A főváros díszsírhelyét adományozott Tóth Árpádnak, a temetés időpontjáról azonban az éjszakai órákban még nem történt intézkedés.

Szörme árak kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetők. Alakítást, javítást a legújabb divattal szerint készíti **Kövár** József mester herceg-u. Közvetlen a Bika fürdő mellett.

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

Megjelentek a gyilkos előtt rég elpusztított áldozatainak árnyai

Nagyszeben. (A Hajdúföld tudósítóját.) A székelyországi Spring községben a napokban megjelent Fakner István kisbirtokos és előadta, hogy 1919-ben a falu határában kóborló Caldarar Alexandru lóköltő cigányt agyonlőtte és a nála talált 385 koronát elrabolta.

A kétkedő csendőrszervezetnek azután még egy gyilkosságról számolt be a gazda, amelyet 1912-ben követett el. Abban az esztendőben ő és nagybátyja, Fakner Mátyas egy leánynak udvaroltak a faluban. Mikor észrevette, hogy a leány nem hozzá, hanem sokkal idősebb nagybátyjához vonzódik, elhatározta, hogy vetélytársát elteszi láb alól. Egy éjjel lesbe állott s midőn Fakner Mátyas a korcsmából hazatért, rávetette magát és megfojtotta, azután pedig övett egy ruhaszáritó kötelel s azt a hulla nyakára kötve, felakasztotta a kertben egy fára, azt a látszatot kelte, hogy nagybátyja öngyilkos lett. A szenzációs valóságra Faknert az birta rá, hogy az utóbbi időben elvesztette lelki nyugalmát, rémlátásai voltak és

a meggyilkoltak alakjai számonkérőleg megjelentek előtte.

Hogy lelkét megnyugtassa és három gyermekének lelkiüdvét megmentse, önként jelentkezék és nem bánja bármilyen büntetés vár rá.

A csendőrszón letartóztatták Faknert és bekísérték a nagyszebeni ügyészségre. Az elrendelt exhumálás biztos nyomokat fog szolgáltatni a régi bűn felderítésére.

Öt új tánc dominál az ideai bali szezomban

(A Hajdúföld tudósítóját.) Az a furcsa táncörület, amely a háboru utáni években az emberek ezreit kerítette hatalmába s amely a charleston néven nevezett „tánc”-ban kulminált, ma már hála Istennek elmúlt. Az emberiség kedélyállapota kezd ismét a normális kerékvágásba terelődni s ez a lelki megnyugvás, nyugtább testmozgás kifejezésre kezd jutni az újabb kreált táncokban is. Az Afrika bejesejéből és Amerika néger vidékeiről importált vad ugrándozás és az epi epsziánszerű rángatózás ma már a hatodrendű lokálokban és a fau i kocsmákban sem divat, a charleston végérvényesen kimúlt.

A civilizált államok táncmestereinek ezidén Bécsben megtartott világkongresszusa öt olyan új táncot kreált, amely az ideai bali szezomban dominálni fog.

A *vale blues* (olv. jel bluz) nyugodt, diszkrét tánc. A *twist* szintén kétnegyedes, 5 figurás tánc, de kissé szögletesebb kigyóvonalu, taktusa is egy árnyalattal gyorsabb s fő jellegzetessége az úgynevezett *twist* lépés. A *slow-foxtrott* 5 figurás, lassabb zenéjű tánc, amelynél csupán ritmus változás van. A *B walse anglaise* (angol keringő) háromnegyedes, 4 figurás tánc, lassabb ütemű, mint

a régi bécsi keringő, hasonlít is hozzá, de figurái vannak.

Az angol *foxtrott* 5 figurás, élénkebb ütemű tánc, amelyet főleg a fiatalabb generáció részére kreáltak. Ezen az öt új táncon kívül még

a *tango* és a régi bécsi keringő lesz az ideai szezomban divatos tánc.

A *charleston*, a *banans* és a *back bottom* ma már a múlté s ezeket a fantasztikus „tánc”-okat ma már sehol nem is tanítják.

Nemcsak mert magyar, nemcsak a Magyar Héten, — mindennap, mindig jobb mint a legjobb a „Senator” cigarettapapir és hüvely.

Sud-ad királyné fejdíszje

Egy királyi sir, amely 2000 évvel régebb, mint a Tutankamóné

Jelentették annakidején, hogy egy angol expedíció Leonard Wooley vezetésével a kaldeai Ur városában egy királyi sirt fedezett fel szenzációs lelettel. Az ott talált tárgyakat a londoni British-muzeumban most állították ki. Tutankamóné óta ez a leg szenzációsabb felfedezés és *kétezer évvel régebb, mint az egyiptomi királyi sírbolt*.

Mikor az expedíció Urban erre a sírra bukkant, valóságos gyilkosbarlangba jutott. Tizenegy asszonyt, három hölgyet, elhalmozva ékszerrel és drágakövekkel, hat katonát, negyvenkét férfit és női rabszolgát gyilkoltak le a kaldeai király földalatti sírboltjában, hogy tovább szolgálják urukat a másvilágon.

A *legyilkolt férfiak és nők olyan helyzetben maradtak, ahogy rájuk szított a halál: a falhoz támaszkodva, a padlón*. A katonák rézsíksakja — amely egészen zöld lett az idők folyamán, — benyomva a koponyacsontokkal együtt a rájuk hullott föld sulyától. A három hölgyet egymásra hányva a sírbolt falánál. Csontvázuken rengeteg ékszer kovácsolt aranyból, mellettük a szepitőszertartó kis arany tojáshejak alakjában, tele vannak valami szilárd zöld anyaggal, amely ötezer évvel ezelőtt — arcfesték volt.

A hat ökröt, amely a halottas kocsit huzta, szintén leölték a sírboltban. Csontjaik összevegyültek ezüst szerszámaikkal. A fekek nagy ezüst golyókból voltak összerakva. Az ökrök fejénél a szolgák csontvázait ta-

lálták. A hajtók testeit keresztbe fekküdték a kocsi ülésén.

A British-muzeum közönsége csendesen, némán, borzalommal nézi az ötezeresztendő rémjelenetet. Ott van egy katonának groteszk alakban laposra nyomott koponyája és fölötté hasonlóképpen egy laposra nyomott zöld fémlap, amely egykor a sisakja volt. Vékony aranszalagok kovácsolt aranyból, amelyeket a szerencsétlen asszonyok a hajukba kötöttek, karperecek, nyakékek, most valamennyi kémiaiilag megtisztítva, oly ragyogóak és tökéletesek, mint-ha valamelyik modern műhelyből kerültek volna ki. Egy ezüstből való üst egy rézüstben, ez megnit egy másik edényben, olyan, mintha direkt egy londoni gyárból szállították volna. Alig lehet elgondolni, hogy az a kéz, amely egy kis kalapáccsal ezeket az aranszalagokat, ezeket az ezüstedényeket kovácsolta, már ötezer év óta por!

A közönséget leginkább a titokzatos *Sud-Ad* királyné fejdíszje érdekli és tényleg ez a legérdekesebb lelet. A királyné holtteste később került a sírboltba, hogy a férje mellett pihenjen. A fejdísz csodálatos, igazán megérdemli a közbánulatot. Aranszalagok fonadékból áll. A homlokra egy szalag van lapiszlazui golyókból, mindenik golyón egy nehéz, ragyogó aranygyűrű csüng. Főfele a fejdísz kétféle fonadékot alkot. Az egyik fonadék szederlevél, a másik fűzfalevél. Minden egyes levél aranyból van kovácsolva, oly szép, oly tö-

kéletes, hogy a mai kor legnagyobb művésze se tudná szebben és jobban megcsinálni. A királyné a fejdíszben kívül még nagy aranyfésűt hordott, amely a levélfonadékból készült. Hétujju kezhez hasonló ez a fésű. Mindenik ujjról a legfinomabban kidolgozott aranyvirág csüng le, amelyek ide-oda libegtek és mint kis csengők szóltak, ha a királyné megmozdította a fejét.

A ref. tanítóképző intézeti cserkészcsapat és ifjuság teaestélye

A debreceni ref. tanítóképzőintézet 167. sz. „Törökvs” cserkészcsapata és az intézet ifjusága november 10-én délután 7 órai kezdettel tartja szokásos zártkörű teaestélyét az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1. sz. II. em.), melynek összes jövedelme a cserkészcsapat taborozási alapjának javára szolgál.

A műsorból megemlítjük mégis mint kiemelkedő számokat a nyáron lefolyt rigai nemzetközi cserkészverseny ismertetését, mely vetített-képes előadás keretében történik. A változatos énekszámokat a cserkésztréfák deris számai követik, melyek valóban meglepetésszámba mennek. A teaestély zártkörű; a meghívók szétküldését a csapat és az ifjuság már megindította.

A teázás és a műsor számai alatt az intézet kis zenekara játszik.

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával
Budapestben

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park Nagyszálloda, Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám
mert

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi-konyha!)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról. **Nálunk otthon érzi magát!** Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök feletán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Sertésfej és láb
Vidoni szalámigyár Magoss-utcai üzletében olcsón kapható.

HIREK

1928 november 8 (Csütörtök)

Prot.: Gottfried, Kath.: Gottfried

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Meteorológia: Enyhe idő várható, esőhajlammal.

A tanárkör gyűlése

A debreceni Tanárkör november 9-én, pénteken délután 5 órakor a ref. főgimnázium tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgyai a következők: elnöki megnyitó, a titkár jelentése a múlt évi működésről, pénztáros és számvizsgálók jelentése, a régi tisztikar lemondása, az új tisztikar megválasztása. Ezek után dr. Szeremley Béla ref. főgimn. tanár tart előadást a múlt isk. év értékeitől, illetőleg az ezekben foglalt adatokról. Miután az újra alakulásról is dönteni kell, az elnökség az egyes intézetekhez meghívókat is küldött szét, de azonkívül ezuton is felkér az elnökség minden egyes tagot a gyűlésen való pontos és feltétlen megjelenésre.

— A Magyar Mérnök és Építészegylet ülése. A Magyar Mérnök és Építészegylet debreceni osztálya november 9-én, pénteken délután 5 órakor a vármegyeháza közgyűlési termében ülést tart, melynek tárgya: Borsoss József műszaki tanácsnok előadása amerikai utjának tapasztalatairól. Vendégeket szívesen látnak. Az előadás után családi társasvácsora az Angol Királynő zöldtermében.

— Házasság. Vizely Gábor szerdán délután 6 órakor esküdött örök hűséget Soós Katalinnal. Tanuk voltak Kontsek Géza és Méri József.

— Az urinők kongregációjának vezetősége értesíti a tagokat, hogy a november havi összejövetel kivételesen ma, csütörtök délután 4 órakor lesz.

Törlesztés és bekebelezett **kölcsönöket** legolcsóbban folyósít a **Debreceni Bankház Mihály-u. 7.**

— A Kath. Otthon november 9-én, pénteken délután 6 órakor saját helyiségében (Kandia-utca 17. sz.) választmányi ülést tart. Kérjük a választmányi tagokat, hogy teljes számmal jelenjenek meg. Elnökség.

— Rádió-műsor. November 8. Csütörtök. Budapest. D. e. 9.30: Hírszolgálat. 12. Déli harangszó az egyetemi templomból, hírszolgálat. 12.20: Zongorahangverseny. 1. Csajkovszky: Az évszakok. 2. Chopin: Kerüggők. 1: Időjelzés, vizállásjelentés. 2.30: Hírszolgálat, élelmiszerárak. 4: Tóth Jenő dr. államtitkár: A gazdasági szakképzés jelentősége és eszközei hazánkban. 4.45: Időjelzés és hírszolgálat. 5.10: Geőcze Sarolta élete és munkássága. Irta és felolvassa: Domsa Sándor dr. 5.40: Cigányzene. 7: Serbán Iván dr. előadása: Miért vette fel a Magyar Hét rendezősége programjába a mezőgazdasági termelés pártolását is. 7.30: A m. kir. Operaház előadása. A második felvonás után, körülbelül 9.25: Időjelzés, hírszolgálat. Az előadás után, körülbelül 10.30: Időjárásjelentés. Utána az Emke-kávéházban Rigó Janosi és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 8.10: Kálmán Imre: Csárdáskirálynő. Operettelőadás. Berlin (483.9). D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8: Strauss O.: Eine Ballnacht. Operettelőadás. Utána: tánczene. Boroszló (322.6). D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8: T. Impekoven: Das Ekel című művének közvetítése. 9.30: Tánccóra. Majna-Frankfurt (418.6). D. u. 1 és 4.35: Hangverseny. 8.30: Katonazene. 9: Vidám-est. Prága (348.9). D. e. 11.15: Gramofonzene. D. u. 12.30 és 4.30: Hangverseny. 7.30: Szimfonikus hangverseny. 10.20: Gramofonzene. Róma (447.8). D. u. 1: Rádiótrió. 5.30: Hangverseny. 8.45: Schubert: Három a kislány. Operettelőadás. London 361.4. D. u. 5: Hangverseny. 7.40: Schubert-dalok. 8.45: Könnycse. 10.35: Vigjáték előadás. 11.35: Jazz-band.

Megnyit a

Rádió-ház

BÁRÁNY HENRIK
villamosági- és rádió üzlete
Szent Anna-utca 1. sz.

— Szülői értekezlet. Az evang. elemi iskola tanítótestülete november 10-én, szombaton délután 5 órakor szülői értekezletet tart. Tárgy: A kérdező gyermek. Értekező: Elefánty László tanító.

A mozgószínházak közleményei:

Szerda—Csütörtök:

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

A főszerepben: Greta Garbo és John Gilbert

Karenin Anna

Tolsztoj Leó nagy regényének filmváltzata 10 felvonásban. Megelőzi:

Örökre fogadott mama, Ha lehull a lepel bohózatok.

APOLLO

Csak felnőtteknek!

A falklandi csata

A világ legnagyobb tengeri ütközete filmen 10 fejezetben. Megelőzi:

Mary Hamilton detektívno feljegyzései alapján:

Az u'ca liloma

Amerikai erkölcsrajz 7 fejezetben. Főszerepben: Virginia Lee Corby. Előadások kezdete: 6 és 8 órakor.

Előzetes jelentés.

Péntektől az Apollóban az Arany páva Főszerepben: Dolores Costello és Conrad Nagel.

Vigszínházban: Tolsztoj világhírű regénye a Karenin Anna, film-dráma 10 felvonásban

Szombat—vasárnap az Urániában közkívánatra A Spion, Thea von Harbou 12 felvonásos regénye.

— Gyanus haláleset Álmcsdon. Álmcsdon gyanus körülmények között meghalt Bihari Mihály ács 10 napos gyermeke. A faluban ellenőrizhetetlen hírek kelttek szárnyra a gyermek halálának okát illetően s a csendőrség jelentésére a debreceni ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— Orvosi hír. Dr. Róna Jenő bőr és nemi betegségek szakorvosa rendelőjét Hungaria épületből Piac-utca 28. szám alá helyezte.

— Amatőrök felvételeit kidolgozza, megnagyítja. Szakszerű munka, olcsó árak. Berzéki Fotó-börze, Ferenc József ut 38. Az udvarban.

— Varju Irma hollandi nagy sikerei után Debrecenben november 17-én a zeneiskolában hangversenyez. Jegyek Méliusznál.

— Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— A vér felfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és faszterületekben.

— Balesetek munka közben. Molnár József kovácsstanuló a multnap segített egy kézikocsit tolni s a kocsi a kerekénél fogta. Amint fordult a kerék, a rajta levő vaslemez a fiu több ujját végighasította. — Antal Ferenc lakatos a Göziürész gyárban munka közben létrára ment. A létra egyik foka eltört és Antal lezuhant. Baloldalán zúzódást szenvedett.

SZINHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Csütörtök délután 3 órakor: **Mesék az írógépről.** — Zóna-előadás.

Csütörtök este D) bérletben: **Tartárjárás.**

Péntek este fél 9 órakor: **A férj vadászni jár.** Csak felnőtteknek!

Szombat este fél 9 órakor: **A férj vadászni jár.**

Vasárnap este fél 9 órakor: **A férj vadászni jár.**

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtök délután 3 órakor olcsó zóna előadásul:

Mesék az írógépről

Siessen még délelőtt a színházi pénztárhoz, hogy helyet kapjon a **Mesék az írógépről** mai délutáni előadására.

Timár Ila—Antók Ferenc, Feren-czy Marian—Németh Ila és Lázár Tihamér ma délután lépnek a

MESÉK AZ ÍRÓGÉPRŐL mai délutáni zóna előadásán. Re-

Épület és butor-
vasalások,
fournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
• Széchenyi-utca 2. szám. •

Miért

olcsó

és mégis

a legjobb ?

A Hajdusági Ruhaáruházban vásárolt ruha.

Mert saját szabóságunkban kispáros mestereink által készítettjük vevőink részére a ké-szen vásárolt ruhákat. Ezért ajánlatos mielőtt ruhát szándékozik vásárolni, keresse fel bizalommal üzletünket. — Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Hajdusági Ruhaáruház

Piac-utca 67. szám.

mek szerepeket játszanak Misoga László (Pasztraner), Tamás Benő (Király Félix) és Szigeti Jenő (Oppinger).

Tatárjárás ma, csütörtökön este D) bérletben a bemutató összes szereplőivel, Unger István rendezésében és főszereplésével. Rizát Timár Ila, Mogyoróssyt pedig Ferenczy Marian alakítja, míg Treszka bájos alakját Tihanyi Jutka viszi színpadra.

Holnap, pénteken este kivételesen fél 9 órai kezdettel:

A FÉRJ VADÁSZNI JÁR!

Pikáns francia bohózat. Irta: Feydeau. Legszellemesebb bohózat csak felnőtteknek:

A FÉRJ VADÁSZNI JÁR

Három órán át kacagtatja magát

A FÉRJ VADÁSZNI JÁR

mulatságos helyzetein, bonyodalmas jelenetein, Szigeti Jenő (férj), Thuróczy, Teleky Klári, Lázár Tihamér, László Gyula, Fábán, Halassy Mariska és Dinnyési Rózsi bravurok alakításain!

A FÉRJ VADÁSZNI JÁR

pénteken, szombaton és vasárnap este fél 9 órakor!

Olympia, Molnár Ferenc világhírű vigjátéka, melyben Halassy Mariska pályája legszebb sikerét érte el, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel mérsékelt árral a Csokonai-színházban!

Ábris rózsája — bemutatója: hétfőn A) bérletben!

Ábris rózsája a kacagás és sírás könnyeit csalja ki szeméből. A híres két zsidó szerepet Szigeti Jenő és Tamás Benő játsza. Brilláns alakításokat mutatnak be: Halasiné, Misoga, László Gyula, Thuróczy, Csapó Mária és Lázár Tihamér. Jegyváltás.

TESTEDZÉS

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club atletikai szakosztálya 1928 november 9-én délután 7 órakor a Békessy Béla Vivó Club társalgójában (Simonffy-utca 1/c. 1. emelet) szakosztályi ülést tart, amelyre a szakosztály tagjait ezúton is meghívja az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Intéző jelentése az 1928. évről. Előadó jelentése. 4. Női atletika és a középiskolások sportolása. 5. A szakosztályi évszámítás előkészítése. 6. Esetleges indítványok.

Közgazdaság

Mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam Debrecenben

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a földművelésügyi miniszter támogatásával Debrecenben a m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolában az intézettel együttesen mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja, hogy az azon résztvevők az okszerű talajművelés és a géperejű szántás alapvető ismereteinek, valamint a motor, a traktor és a traktorekék szerkezetének megelőző ismertetése után a mezőgazdaságban alkalmazott traktorok működését, gyakorlati helyes kezelését, üzemi karbantartását és leggazdaságosabb kihasználását elméleti és gyakorlati oktatás útján megismerjék.

A tanfolyam hallgatója lehet min-

Hirdessen a Hajdúföldben

den 18 életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni. Ezek közül elsősorban figyelembe veendő a mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak s a már eddig is tényleges alkalmazásban álló traktorkezelők. A tanfolyamra legfeljebb 40 hallgató vehető fel. Megtartásához pedig legalább 25 résztvevő jelentkezése szükséges. A tanfolyam kezdete: december 3. Vége december 22-én. Tartama tehát 3 hét, egész napi oktatással. Ezen időben már a vizsgák is bennfoglaltatnak. A sikerrel vizsgázók a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt kapnak. Beiratási és tandíj 15 (tizenöt) pengő személyenként.

Jelentkezési határidő november 25. A beiratkozás szóbeli vagy írásbeli jelentkezés útján történik a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara hivatalánál (Debrecen, Hunyady-utca 5., 1. emelet). Bejelentendő születési év, hó, nap és község; pontos lakáscím és foglalkozás. A beiratkozáson a jelentkezéssel egyidejűleg a 15 pengő beiratási és tandíj befizetendő.

A korlátolt felvételi lehetőségre tekintettel mielőbbi jelentkezés indokolt. A tanfolyam résztvevői ellátásukról maguk tartoznak gondoskodni.

Felhívjuk végül az érdekeltek figyelmét, hogy folyó év telén a debreceni mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamhoz teljesen hasonló tanfolyamot rendez a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, későbbi időpontban Szolnokon is, az ottani m. kir. fa- és fémipari szakiskolával együttesen, akinek tehát a szolnoki tanfolyam alkalmasabb lenne, várják be azt és majd arra jelentkezzenek.

Női felöltők

**Bundák,
ruhák,
kalapok**

óriási választékban,
a legolcsóbb árban
szerezhetők be

Rózsá

áruházban

Alföldi palota
(Bikával szemben.)

—Magyar Héten mindenki nézze meg magyar könyvekből összeállított kirkatunkat! Magyar Héten vásároljunk magyar könyveket! Csáthy egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

== K é s z p é n z é r t. ==

rendkívül olcsón áruljuk téli kabátjainkat, szőrmés bekecseket, városi bundákat, férfiöltönyöket és fiu téli kabátokat.

Vásároljon nálunk magyar árut, mert:
**Magyar munka, magyar jövő,
Magyar boltos, magyar vevő.**

Debrecen legnagyobb férfi, fiu és gyermekruha áruháza a

Magyar Ruhai par

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.61^{1/2}

Budapest 90.61 és fél, Berlin 123.80, New-York 519.72 és fél, London 2519.87 és fél, Páris 20.30, Milano 27.21 és egynegyed, Prága 15.40, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.13, Bécs 73.10, Amsterdam 208.45.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.73—27.88, száz belga 79.52 és fél—79.82 és fél, száz cseh korona 152.45—153.05, száz dinár 9.99—10.05, száz dollár 570.70—572.70, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.35—230.35, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz lei 3.43—3.48, száz lira 29.85—30.10, száz német márka 136.30—136.80, száz osztrák schilling 80.45—80.80, száz svájci frank 110.10—110.50, száz svéd korona 152.90—153.50 pengő. — A nemzeti piacon a magánforgalomban a husz koronás aranyat 23.35—23.45, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintoszt 1.12—1.16, az ötkoronást 2.20—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonátözsde.

A határidőpiacon a tőzsdei elején a névleges árak a tegnapi záróárfolyamok alapján mozogtak, vagyis a márciusi búzát 27.62, a májusi 27.86, a márciusi rozsot 25.36, a májusi 25.64, a májusi tengerit pedig 29.40 pengőre értékelték.

A készrúpiacra az üzleti tevékenység a kínálat tartózkodása miatt megcsappant. A tiszavidéki búzát 25.50—26.25, a felsőtszait 25.45—26.15, az egyéb származású 25.30—26 pengővel jegyezték. A rozs ára 23—23.20 pengő között mozgott.

A takarmánycikk piacán csak kisebb tételek cseréltek gazdát. A takarmányárpat 26—26.25, a zabot minőség szerint 25.30—26.25, a tengerit (6-árut) 31.50—32 pengővel jegyezték.

Állatvásár.

A sertésvásárra 2091 darab sertést hajtottak fel. Eladatlan maradt 829 darab. Az irányzat lanya volt. Árak: zsirsértés öreg 14—150, Ila 126—134, fiatal nehéz 176—180, kiv. 182, közép 154—158, könnyű 90—116, szedett közép 130—134, angol urasági 140—150, szedett 115—130, zsír 240, szalonnás hasított sertés 184—210, olvasztanivaló szalonna 224 fillér kg.-ként.

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségű itószerrrel. Nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Saját érdekében győződjön meg.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-sz. illó mellett sarkon)

Folytonégo kályhák
Egyszerű és zománczott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcák, fászládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárú olcsón kaphatók.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

62160/928.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közlése, hogy az 1928. év folyamán bejelentett fagy, jég, rozsdás és féreg folytán szenvedett elemikártórtési jegyzékét folyó évi november hó 8. napján kezdődő 15 napos közzémlére kitétte. A közzémlére tétel érdekelték azzal értesítettnek, hogy a leírású jegyzék az illetékes kerület hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetik, s az elengedett adóösszeg megállapítása ellen irányuló netaláni felebbezéseiket 8 nap alatt a m. kir. adóhivatalhoz nyújtásukra kötelezte. Debrecen, 1928 november 5.

Városi adóhivatal.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

57897/928. aü.

Hirdetmény

A városi adóhivatal felhívja a háztulajdonosokat és hasznélvezőket, hogy a tulajdonukban, illetve hasznélvezetükben levő épületek 1929. évi házbérvallomásaikat folyó évi november hó végéig a városi adóhivatalnak az épület fekvési helye szerint illetékes kerületében adják be. A vallomás kiállításához szükséges nyomtatvány a városi adóhivatal 14. sz. szobájában az önköltségi ár megterítése mellett és pedig 8 lakás vagy üzletnél többel bíró épületekre 12 fillér, azon alóliaknál 6 fillér ellenében szerezhető be.

Az 1929. évi adóalapként a november havi bér 12-szeres, illetve negyedévenkénti bérfizetés esetén a novemberi negyed 4-szeres összege vallandó be.

A vallomási ív benyújtásának elmulasztása a kivetendő hozzáadó összegéhez mért 5, illetve 10%-os bírság kiszabását vonja maga után.

Debrecen, 1928 november 2-án.

Városi adóhivatal.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfakereskedelmi Rt.-nál.

Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsonös Segélyző palota.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a **HAJDUFOLD**-ben
a **DEBRECENI UJSÁG**-ban és a
a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG**-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más tarifá alá esnek.

KIADÓ LAKÁS

Közponiban
butorozott szoba kiadó. Bathien utca 3. 1373

Kiadó
pincelakás g. ermektelen házaspárnak, Vár utca 8. 871

Külföldi
egy szoba, konyha kiadó azonnal, Hatvan utcai kert, Diófa utca 4. 870

4 szobás
utcai emeleti modern lakás azonnal kiadó. Csapó u. 24. 368

Kiadó
udvari szoba magánosnak, Szappanos u. 4. 869

Csinosan
butorozott szobába intelligens lakótárs kerestetik. Arany János utca 22. 861

Kiadó
3 szobás lakás összes mellékkel, helvárosban. Értekezés Parentéssy úton, Piac u. 63. 1363

Lakást
udvari 1 szoba, konyha, spájz, faskamrából álló adok idősebb házaspárnak v. özvegy nőnek, ki reggeli, ebéd, vacsora kosztot adna. Különbözetet fizetem. Cim a Hajdudóldnál.

Kiadó
két szoba, konyha, mellékkel, helvárosban. álló családi ház 300 □-ól kerítél. Kishegyesi ut 38. sz. alatt azonnal kiadó. 1368

Kiadó
5 szobás lakás a Hatvan utca 1-3. számú bérházban. Értekezni a ref. egyház g. gondnokai hivatalában (Kálvin tér 17. sz.) vagy dr Szabó Ferenc egyházi ügyésznél (József kir. herceg utca 35.)

3-4 szobás
modern uri lakást sürögösen keresek. Cim a kiadóban. 1365

Lakások
és raktárak azonnal kiadók Rákóczi utca 12 szám. 852

Kiadó
azonnal egy külön bejárattal butorozott szoba állandó lakónak Vigkedvü M. u. 32. 857

Azonnal
kiadó Szotyori telepen Kálmán utca 41. s. sarokház. Értekezhetni Piac-utca 28., a ház-mesternél, a nagytrafik mellett 3761

Lakás.

Egy-két-három szobás, bojt, műhely pincelakás azonnal kiadó Sümeghy-nél, Csapó u. 11. 1245

Kiadó
butorozva egy vagy két szoba esetleg konyhával. Némethy Csapó utca 71. 1374

Egy szoba,
konyha, villannyal dec. 1-re kiadó. Nyugati utca 34. 1332

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Nyugati-utca 38. Klein. 3757

BUTOROZOTT
szoba fürdőszobával 1 vagy 2 uriembernek ellátással november 15-ikére kiadó. Simonffy-utca 32. szám, 1. emelet, balra. 1358

Bélyeggyűjtők!
Külföldi bélyegekből dus választék olcsó áron. Poroszlai ut 51. 1359

ÜZLETEK

H.-Böszörményben
a Bucskay utcán a régi cukrászda helyiség (1405. házszám) cukrászda és kávéházi be rendezéssel együtt. — Petőfi kertben 4 nyilas szőlő eladó. Értekezni lehet Debrecenben Dely Istvánnál Kossuth u. 57. 1370

Kiadó
üzlethelyiség lakással. 2 drb ajtó eladó, Árpádtér 26. 875

Csapó utca
legforgalmasabb helyén két üzlethelyiség azonnal kiadó. Csapó u. 24. 866

KIADÓ
üzlet lakással azonnal Árpádtér 26., 2 ajtó eladó. 844

ELHELYEKEDÉS

Fűszerkiskereskedőknél és italmérőknél bevezetett ügyök felvétetik. — Ajánlatok eddigi működés fel-tüntetéseivel „Márkás cikk” jellegre a kiadóba kéretnek. 3777

Cipészegéd
azonnal felvétetik. — Klein Cegléd utca 6. 858

Takarítónő
gyermektelen házaspár azonnal felvétetik lakás ellenében. Rákóczi utca 12. 853

Motor

és traktorkezelésben jártas gépész kerestetik. Jelentkezni Hatvan utca 27. szám alatt szombaton és vasárnap. 1372

Házmesternek
gyermektelen házaspárt kiszolgálásért és lakásért azonnal fel- veszek, Vár u. 8. 872

Kifutóleányok
felvétetnek Goldstein Károly, Miklós utca 5. 873

Himző nőket
keresek. „Véousz” kézimunka szalon, Kossuth utca 4. 862

Ügyes
kifutófiút felvez a Grünwald cipőüzem. 865

Uri emberek
mosását, vasalását olcsón vállalom, uri házhoz ajánlkozom. — Larányiné Kossuth u. 42. 873

Egy
fiu szabó tanulónak felvétetik Méliuszter 4. szám, Orbán. 860

Jól főző
mindenes szakácsnőt keresek november 15-re. Csak hosszú bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. — Cim a kiadóban. 855

Ügyes
bejárónő jelentkezék. Roth, Szent Anna 51. 3774

Keresek
oly 14—16 év körüli leányt, ki eljönne Budapestre vak katonát vezetni árusítás közben. Havi 24 pengő fizetést és t ljes ellátást kap. Cimen Benyács János Budapest, Gervai utca 64. Zúgló.

Női
fehértanulónő házi varáshoz keresek. — Kossuth utca 59. sz.

Egy
fiu szabó tanulóak felvétetik. Méliuszter 4. Orbán. 849

Nagycsereén
10 hold szántó eladó. Debreczeni, Péterfia 8. 1360

KIFUTÓ FIU
vagy leányt felvesz a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdájára, Piac-u. 49. szám.

VÉTEL

Zongorát
vagy pianót azonnal bérbe veszek. Péterfia 80. trafik. 863

AJÁNLAT

Paplant
készíték, javítók, Házhoz megyek, hívásra megjelenek. Paplanvarroda, Hajó utca 20. 864

Tejhaszonra
jó fejős teheneket kiadok. Érdeklődni lehet Csayó utca 12. Blattner ékszerésznél 859

Angol és francia
nyelvoktatás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás útján tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. h. utca 12. 3606

Lakást
és teljes ellátást kaphat szolid urileány — Miklós utca 26. 793.

Paplant
varrni házhoz megyek. Cimet „Paplant” jellegre a kiadóba kérek beadni. 3775

Kitűnő
házikoszt kapható ki hordásra is. Hatvan-u. 70. em. 1384

Zongora
gyakorlókat elfogadok. Ugyanott új hálószoza berendezés eladó Hunyadi utca 12. 854

50 SZÁZALÉK
kamatot adok 200 P kölcsön után. Sűrűs jellegre, Fedezet biztos 850

Szabni
tanitok, házhoz varrni megyek, lakáson vállalkozok. Jezernickyné. Varga-utca 24. 856

Isztállótrágyáját
ingyen kihordatom. — Közzölje címét a kiadóhivattal. 1330

Kitűnő
házi kosztot adok bent-étkezők és kihordók részére. Özv. Rátz Béláné Kandia u. 6. alatt.

Zongora
órákat ad régi praxissal bíró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgátat. Magyar nótákat is, tanít nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Bénaútó
üzembiztos, kényelmes megrendelhető Piac 89. Telefon 143. Balázs. 3668

Selymek
férfi és női szövetek minden elfogadható árban kaphatók Batthyány utca 13 alatt bent az udvarban. — Üzlet átszervezés miatt 3621

Burgonya
elsőrendű válogatott rózsa és hópehely napi áron házhoz szállítva termelőnél Piac u. 61. Telefon 488 3762

Egy
könyvelést, levelezést vállal még Balázs Andor Darabos 27 3474

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállítva is. Csapó u. 28. Telefon 4—49.

INGATLAN

Eladó
tanyásbirtok a vámospécsi kövesútfélen 36

kat. hold buzatermő, Hajdubagos állomásnál 50 kat. hold jó minőségű föld, Halápon 43 holdas, Martinán 34 holdas. Fenti birtokok eladása sürgős, ezekre is fele vételárat folyósítjuk. — Bővebbet D brécei Bankház Miklós u. 7 Telefon 2 16. 876

Jó
családiház, jó melléképületekkel nagy kerttel sürgősen eladó jó tőz- és vízvédelemmel. Megvétel esetén azonnal beköltözhető. Már egy szoba üresen áll Kurucz u. 22 3720

Borsodban

szép sik 1000 holdas birtok bérlet azonnali átad. 200 holdas prima sik birtok szép tanyával eladó. Megbizott Nádasey Miskó c Széchenyi 18.

Eladó
Thali Kálmán utca 4. számú ház. Értekezni ugyanott.

KÉT
hold fekete föld eladó. Bellegező 510. 842

Hajduszoboszlón
Rákóczy-ut 5. alatt kettős pékkemence lakással, üzlettel, a forrás előtt 20 szobás szálloda, vendéglő kiadó sanatóriumnak. 707

ELADAS

Alig használt
szép fekete téli kabát vékony alakra eladó Mester u. 6. 1369

Eladó
tizenkét darabból álló szép mahagoni szalon szobaberendezés. — Gambrinusz sörház felett I. emelet. 1371

Eladó
éneklő harci kanári madarak, megtekinthetők Szent Anna u. 10. sz városi bérpala házában a gépházban. 1315

Óbor!

Ujbor! Tisztán kezelt zamatos házibor literenként kapható Poroszlay ut 53. Öt liternél házhoz szállítom. Telefon 16—36. 1359

„Indián”

Scant két hengeres motorkerékpár kitűnő állapotban eladó. Hajdubátház, Erzsébetmalom. 1361

Takarék-

tűzhelyek legegyszerűbbtől legdiszesebbig kaphatók. Kandia 15. 827

Szeneskályha

jó karban eladó. Szávay utca 6. 1330

Eladó

üzlethelyiség, két plafonszoba előszobával, udvarban nyári konyhával, fűszerműhely, Gólyásmalom-utca 24. — Hajdubátház. 714

Ezerjő

fajtszta 2 éves gyökerező szőlővessző eladó. Fajborok magasfokúak literenként is a legalacsonyabb napiáron Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

VEGYES

Mercur szállóban
hónapos szobák olcsón kaphatók. Süme ginél, Csapó 11. 1303
Műköszörlődémet
Széchenyi u/c 1. sz. alá helyeztem Bartha. műköszörüs 3698

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA

Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5—64.

INGYENES TANÁCSADÁS

Plac-utca 63. sz.

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzasi regulátorok

Irta: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld” eredeti fordítása)

(18)

„Édesanyám teljes szívvel kívánja ezt az összeköttetést. Megnyerte az istenfelő ember sáfárkodása, s úgy véli, nem gondoskodhatik jobban rólam, mintha rávesz arra, hogy neki nyújtsam kezem. En találok nem egy férfival már itt az erdőszélben, de egyik sem gyakorolt különösebb benyomást reám. — A vad, durva vadászok, a féltelen hajósok, a vidrafogók, de maguk a tanulatlan farmerek sem nyerhették meg szívemet. Mr. Rowson volt az első, aki tisztas, barátságos viselkedésével kiérdemelte becsülésemet. Gyakran jött a környékre, sűrűn prédikált mifelénk, — édesanyám megtanulta nagyraértékeln. Ő maga beszélt rá, hogy a mi vidékünkön telepedjék és nősüljön meg — ő az én kezemet kérte, és anyám — igent mondott neki.”

„En addig egyáltalán nem gondoltam közelebbi összeköttetésre, — folytatta egy idő múlva tétovázó hangon Marion, — mindig inkább atyai barátot, mint leendő férjet láttam benne s ajánlata meglepett. Amellett van valami a nézésében, — Önnek megvallhatom, — ami megborzosgat, ha váratlanul tekintek rá; ha azonban hosszabban és komolyabban szemlélem, vonásain anyai szelidség és gyöngédség tükröződik, hogy azzal nyerte meg hajlandóságomat. Édesanyám szüntelen intési végre is arra készítették, hogy igent mondjak. Apa azonban nem akarta beleegyezését adni, nem szenvedhette a csendes, békés ember természetét s emiatt néhányszor igen komolyan összezdült édesanyámmal. Őszintén szólva, nekem mindegy volt, melyikük akarata győz, mert úgy véltem, Mr. Rowsonnal éppen annyira nem lennék boldog, mint

nélküle boldogtalan. Mikor aztán édesapám engedett anyámnak s csak annyit kötött ki, mr. Rowson szerezzon birtokot magának, amelyen el tudja majd tartani feleségét, anélkül, hogy a prédikálásra lenne utalva, megígértem kérőmnek, hogy hozzámegyek. — Apám ma is említette, remélhetőleg néhány héten belül akkora pénzüsszeghez jut, hogy azzal nemcsak a földet veszi meg, amelyen lakik, hanem az állattenyésztéshez és földműveléshez szükséges dolgokat is betudja szerezni. Akkor aztán sem akadályozza kívánságának teljesítését — és én az övé leszek.”

Marion az utolsó szavakat oly elhalóan, remegő hangon ejtette ki, hogy Brown önkénytelenül megállott és reá tekintett, — a kalap azomban, amelyet viselt, eltakarta félrefordított arcát.

„Ön boldog lesz”, — susogta, mig mély sóhaj- tás szakadt fel melléből.

„Vissza kell fordulnunk, mr. Brown, — mondotta Marion egy kis szünet múltán, — nézze csak, a fák koronáján piroslik a lemenő nap visszfénye és ezekben az erdőkben tüstént beköszönt az éj — édesanyám nagy aggodalmakat állana ki miattam.”

A két ifjú ember némán indult hazafelé, és Marion pár pillanat elteltével ismét mosolyogva szólalt meg:

„En elmondtam az életem történetét, közben igazán bámulatos bizalomról téve tanúbizonyságot. A bizalom azomban, — mint azt mr. Rowson szokta mondani, — bizalmat ébreszt és most mi sem helyesebb és méltányosabb, ha ugyanezt várom el az Ön részéről is. Természetesen, ha nincsenek olyan titkai, amiket egy magamfajta feleség gyermekekre reábizni nem lehet.”

„Az én életem története nagyon is egyszerű, — válaszolta Brown, — szinte tulságosan is az. Virginiában születtem; édesapám azomban még kisgyermek koromban Kentucky-be költözött, ahol Boon Dániellel az első telepítvényeket alapították. Még alig birtam a puskát, mikor már részt kellett vennem az indiánokkal folytatott harcokban, akik éjjel-nappal nyugtalanítottak bennünket. Sokáig dacoltunk cseleikkel és tulerejükkel, mig egy szerencsétlen éjszakán elvagták apámat othonától,

megrohanták és legyilkolták. Napkeltekor harci kiállításuk és égő blokkházunk ropogása vert fel bennünket. Enyém mind elhullottak a vörös ördögök tomahawkja alatt, csak én kerültem el valóságos csoda folytán a skalpolókés élet. Menekültem és elértem a legközelebbi telepet. Itt összegyülekezve nehéz küzdelmekkel szorítottuk ki az indiánokat buvóhelyeikről s kényszerítettük őket, hogy békében hagyjanak. Sok vér ömlött ezekben a napokban, — sok ártatlan vére is, és nem tudom volt-e joga a fehéreknek olyan keményen és irtalmatlanul fellépni a benszülöttekkel szemben. Természetesen a vadak is borzalmasan állottak bosszút, ahol csak szerét ejthették.”

„Később nagybátyámhoz csatlakoztam, aki Missouriban élt akkortájtban. Ott hallottunk a Fourche la fave egészséges éghajlatáról s elhatároztuk, hogy ide költözünk. Nagybátyám szüntelen biztatott, hogy házasodjam meg, mert az agglégényélet folyton terhesebbé vált mindkettőnkre nézve. En azomban nem találtam olyan lényre, aki megfelelt volna annak az elképzelésnek, ahogyan magam elé állítottam leendő páromat. — Nem tudtam addig asszonyt választani, mig a szívem meg nem mozdul — sejtettem, de nem éreztem még, mi a szerelem. — Egyszer aztán késő este uton voltam lovammal, — még Missouriban történt, — olyan vidéken, ahol azelőtt soha nem jártam. Felhők takarták az eget, eltévedtem; így érkeztem egy kunyhóhoz, ahol megtaláltam ugyan újra az utat, de békém és nyugalmam elveszett örökre...”

„Egy lánykát ismertem meg ott, — éreztem, — de minék leírni az angyali lényt, akire csak azért találtam rá, hogy megtudjam, soha sem lehet az enyém. — Ez a lányka, — miss Roberts, — már más jegyese volt... Ezek után pár napig maradtam Missouriban csupán s utra keltem Texas felé, — akarom mondani, Arkanzásba; innen ered, hogy néha zavartnak tűnik fel a viselkedésem, amit meg kell bocsátania, kisasszonyom. Fáj, ha az ember úgy véli, a boldogság int felé, aztán újra köddé és párává foszlik minden... — És mégis, oly szép volt az álom...”

(Folytatjuk.)